

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

12 липня 2024 року

Хмельницький

№72/65-р/к
справа №72/54-24

Про порушення законодавства
про захист економічної
конкуренції та накладення штрафу

Південно-Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) було встановлено, що комунальне підприємство «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████, займаючи протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах території міста Славута, де розташовані діючі мережі, які знаходяться в господарському віданні Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента, своїми діями, які полягали у встановленні плати за абонентське обслуговування, що містить витрати на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, для споживачів у будинках (будівлях) яких відсутні вузли комерційного обліку теплової енергії, що суперечить вимогам підпункту 2 пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг», вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом другим статті 50, частиною першою та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, шляхом:

- вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи №72/54-24 на комунальне підприємство «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████) накладений штраф у розмірі 8 054 (вісім тисяч п'ятдесят чотири) гривень.

Адміністративна колегія Південно-Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи №72/54-24 про порушення комунальним підприємством «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████), законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та

подання з попередніми висновками у справі №72/54-24 від 27.06.2024 №72-03/148-п Другого відділу досліджень та розслідувань Відділення,

ВСТАНОВИЛА

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Вчинення комунальним підприємством «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом другим статті 50, частиною першою та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, шляхом:
- вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
  - встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Відповідачем у справі є комунальне підприємство «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (далі – КП «Славутське ЖКО», Підприємство).
- (3) Місцезнаходження юридичної особи: [REDACTED], ідентифікаційний код юридичної особи – [REDACTED].
- (4) Організаційно-правова форма юридичної особи – комунальне підприємство.
- (5) Основний вид діяльності (КВЕД) – 35.30.0 – Постачання пари та гарячої води та кондиційованого повітря.
- (6) Підприємство веде самостійний баланс, закінчений бухгалтерський облік та статистичну звітність, має розрахунковий та інші рахунки в установах банків, бланки та печатку зі своїм найменуванням.
- (7) КП «Славутське ЖКО» отримало ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг на виробництво теплової енергії (серія АЕ №643563), на постачання теплової енергії (серія АЕ №642556) та на транспортування теплової енергії (серія АЕ №642557).
- (8) Підприємство є юридичною особою, здійснює господарську діяльність, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (9) Південно-Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на виконання доручення Голови Відділення від 31.01.2024 №72-03/1-вд здійснюється контроль за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктами господарювання, зокрема що діють на ринках надання послуг з постачання теплової енергії на території Хмельницької області.
- (10) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Адміністративна колегія відділення) від 31 травня 2024 року №72/65-рп/к розпочато розгляд справи №72/54-24 (далі – Справа) відносно комунального підприємства «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████), дії якого полягали у встановленні плати за абонентське обслуговування, що містить витрати на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, для споживачів у будинках (будівлях) яких відсутні вузли комерційного обліку теплової енергії, що суперечить вимогам підпункту 2 пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про

надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг», та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом другим статті 50, частиною першою та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку та встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (11) Листом від 31.05.2024 №72-02/1148е розпорядження Адміністративної колегії Відділення від 31 травня 2024 року №72/65-рп/к було надіслане Підприємству.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА НА РИНКУ

- (12) Аналіз та дослідження становища КП «Славутське ЖКО» на ринку послуг з постачання теплової енергії здійснювались відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

3.1 Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (13) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (14) Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є КП «Славутське ЖКО».
- (15) Відповідно до положень статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (16) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності суб'єктів природних монополій відноситься діяльність у сфері транспортування теплової енергії.
- (17) Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про природні монополії», зведений перелік суб'єктів природних монополій ведеться Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, а в інших сферах, в яких діють суб'єкти природних монополій, - національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері або органами виконавчої влади, що здійснюють функції такого регулювання до створення зазначених комісій.
- (18) Підприємство є суб'єктом господарювання природної монополії та включене до зведеного переліку суб'єктів природних монополій з транспортування теплової енергії, зокрема, магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами.
- (19) Крім цього, КП «Славутське ЖКО» здійснює свою діяльність на суміжних ринках, відповідно до статті 6 Закону України «Про природні монополії», зокрема, здійснює

господарську діяльність з виробництва теплової енергії (крім випадків, коли вона використовується виключно для внутрішньовиробничих потреб) в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з виробництва теплової енергії (ліцензійними умовами); постачання теплової енергії.

3.1.2 Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (20) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товар – будь-який предмет господарського обороту, в т. ч. продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права.
- (21) Відповідно до статті 1 Закону України «Про тепlopостачання»:
  - ринок теплової енергії - сфера обороту теплової енергії як товару, на який є попит і пропозиція;
  - виробництво теплової енергії - господарська діяльність, пов'язана з перетворенням енергетичних ресурсів будь-якого походження, у тому числі альтернативних джерел енергії, на теплову енергію за допомогою технічних засобів з метою її продажу на підставі договору;
  - постачання теплової енергії (тепlopостачання) - господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору
  - тепла енергія - товарна продукція, що виробляється на об'єктах сфери тепlopостачання для опалення, підігріву питної води, інших господарських і технологічних потреб споживачів, призначена для купівлі-продажу;
- (22) Послуги з постачання теплової енергії є товаром, оскільки є предметом господарського обороту протягом періоду 2021-2023 років та I кварталу 2024 року.
- (23) Отже, конкретним товаром, який випускається, постачається, продається Підприємством, є послуга з постачання теплової енергії.

3.2 Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1 Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (24) У відповідності до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (25) Відповідно до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (26) У відповідності до пункту 4.3 Методики не розглядаються як товар проміжні результати діяльності суб'єктів господарювання, що не реалізуються на ринку, а споживаються у технологічному процесі їх власного виробництва.
- (27) Відповідно до пункту 4 Правил користування тепловою енергією, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 року № 1198, користування тепловою енергією допускається лише на підставі договору купівлі - продажу теплової енергії між споживачем і тепlopостачальною організацією (далі - договір), крім підприємств, що виробляють та використовують теплову енергію для цілей власного виробництва. Договори укладаються відповідно до типових договорів. Форми типових договорів затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері тепlopостачання.
- (28) Відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з постачання теплової енергії, та індивідуальним і колективним споживачем, який отримує

або має намір отримати послугу з постачання теплової енергії, регулюють Правила надання послуг з постачання теплової енергії, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 830 «Про затвердження Правил надання послуги з постачання теплової енергії і типових договорів про надання послуги з постачання теплової енергії». Окрім того, ці Правила визначають вимоги до якості послуги, одиниці виміру обсягу спожитої споживачем теплової енергії, порядок оплати.

- (29) Постачання теплової енергії споживачам Підприємство здійснює на підставі укладених договорів.
- (30) Споживчі характеристики, умови споживання, умови реалізації (постачання) теплової енергії та ціна протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року визначені у договорах, укладених Підприємством зі споживачами.
- (31) Відповідно до укладених договорів, нарахування за надані послуги здійснюються за встановленими рішенням виконавчого комітету Славутської міської ради тарифами на теплову енергію, у тому числі на її виробництво, транспортування та постачання.
- (32) З огляду на наведені у договорах умови реалізації та ціни, умови споживання (специфічність розміщення, монтажу, технічного обслуговування), необхідною умовою отримання теплової енергії є приєднання внутрішньобудинкових систем опалення об'єктів споживачів до теплових мереж ліцензіата, тому постачання теплової енергії за споживчими характеристиками (функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики) є товаром і не є подібним іншим товарам.
- (33) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Славутське ЖКО», є послуги з постачання теплової енергії.

3.2.2 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (34) Пункт 4.4 Методики визначає, що перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) може складатися шляхом визначення суб'єктів господарювання, які мають значущі обсяги продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.
- (35) Значущими обсягами продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп) визначаються обсяги, які, як правило, перевищують 5 відсотків відомих обсягів товарів (товарних груп), що мають ознаки однакових (подібних, аналогічних), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.
- (36) Статтею 1 Закону України «Про теплопостачання», зокрема визначено:
  - об'єкти у сфері теплопостачання - теплогенеруючі станції чи установки, теплові електростанції, теплоелектроцентралі, котельні, когенераційні установки, теплові мережі, які призначені для виробництва і транспортування теплової енергії, а також об'єкти та споруди, основне і допоміжне обладнання, що використовуються для забезпечення безпечної та надійної експлуатації теплових мереж;
  - система централізованого теплопостачання - сукупність джерел теплової енергії, магістральних та місцевих (розподільчих) теплових мереж, що об'єднані між собою та використовуються для теплозабезпечення споживача, населеного пункту, яка включає системи децентралізованого та помірно-центрального теплопостачання;
  - споживач теплової енергії - фізична або юридична особа, яка використовує теплову енергію на підставі договору;
  - суб'єкти відносин у сфері теплопостачання - фізичні та юридичні особи незалежно від організаційно-правових форм та форми власності, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії, теплосервісні організації, споживачі, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування;
  - теплогенеруюча організація - суб'єкт господарської діяльності, який має у своїй власності або користуванні теплогенеруюче обладнання та виробляє теплову енергію;
  - теплотранспортуюча організація - суб'єкт господарської діяльності, який здійснює транспортування теплової енергії;

- теплопостачальна організація - суб'єкт господарської діяльності з постачання споживачам теплової енергії.
- (37) Правила користування тепловою енергією, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 року № 1198 (далі - Правила 1198), визначають взаємовідносини між теплопостачальними організаціями та споживачами теплової енергії та є обов'язковими для виконання усіма теплопостачальними організаціями незалежно від форми власності, споживачами, організаціями, що виконують пуск, налагодження та експлуатацію обладнання для виробництва, транспортування, постачання та використання теплової енергії.
- (38) Відповідно до Правил 1198:
  - система теплопостачання - сукупність джерел теплової енергії, магістральних та/або місцевих (розподільних) теплових мереж, засобів розподілення теплової енергії, які об'єднані спільним режимом виробництва, транспортування та постачання теплової енергії;
  - система теплоспоживання - комплекс теплоспоживчих установок, з'єднаний із системою теплопостачання, призначений для задоволення потреб споживача відповідно до договору;
  - споживач теплової енергії - фізична особа, яка є власником будівлі або суб'єктом підприємницької діяльності, чи юридична особа, яка використовує теплову енергію відповідно до договору.
- (39) Таким чином, постачальниками (продавцями) теплової енергії є суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких спрямована на задоволення потреб споживача у забезпеченні тепловою енергією за допомогою сукупності джерел теплової енергії, магістральних та/або місцевих (розподільних) теплових мереж, засобів розподілення теплової енергії, які об'єднані спільним режимом виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.
- (40) Підприємство протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року у м. Славута є постачальником теплової енергії, оскільки здійснює зазначену господарську діяльність за допомогою системи централізованого теплопостачання – сукупності джерел теплової енергії, магістральних та місцевих (розподільних) теплових мереж, що об'єднані між собою та використовуються для теплозабезпечення споживачів.
- (41) Основними споживачами послуг з постачання теплової енергії протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року виступають фізичні та юридичні особи, системи теплоспоживання яких з'єднані з системою теплопостачання Підприємства, та які використовують теплову енергію відповідно до укладених з ним договорів.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (42) У відповідності до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (43) Послуга з постачання теплової енергії за показниками подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має товарів-замінників, тому, послуги з постачання теплової енергії не є взаємозамінним товаром з будь-яким іншим товаром.
- (44) Враховуючи, що послуга з постачання теплової енергії не є взаємозамінним з будь-яким іншим товаром, а необхідною умовою отримання послуги з постачання теплової енергії є приєднання систем теплоспоживання споживачів з системою теплопостачання ліцензіата, споживачі послуги з постачання теплової енергії за звичайних умов не можуть легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (45) Таким чином, товарними межами ринку є послуга з постачання теплової енергії.

3.4 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (46) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним. При цьому слід звернути увагу на те, що при остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

- (47) Отримання послуги з постачання теплової енергії на певній території можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить господарську діяльність з постачання теплової енергії на цій території.
- (48) Характерною особливістю взаємодії попиту і пропозиції послуги з постачання теплової енергії є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання зазначеної послуги є з'єднання систем теплоспоживання споживачів з системою теплопостачання КП «Славутське ЖКО», зокрема приєднання внутрішньобудинкових мереж опалення об'єктів споживачів до місцевих (розподільчих) мереж централізованого опалення. За межами цих мереж отримання послуги з постачання теплової енергії Підприємства є неможливим.
- (49) Разом з тим, територіальні межі ринку послуги з постачання теплової енергії є чітко визначеними договорами, укладеними з покупцями (споживачами, користувачами), та фактично обмежуються і співпадають з межами розташування точки розподілу (розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін), в яких здійснюється передача теплової енергії від постачальника до споживача.
- (50) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з постачання теплової енергії, на якому КП «Славутське ЖКО» здійснює господарську діяльність з надання послуг з постачання теплової енергії, є територія м. Славута, де розташовані теплові мережі, що перебувають у господарському віданні Підприємства.

3.5 Проміжок часу стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку - часові межі ринку

- (51) Пунктом 1.3 Методики передбачено, що часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (52) У відповідності до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно - грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (53) Пропозиція послуги з постачання теплової енергії Підприємством та попит споживачів на вказану послугу існувала на території м. Славута протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року.
- (54) У зв'язку з викладеним, часовими межами ринку послуг з постачання теплової енергії в територіальних (географічних) межах міста Славута, де розташовані теплові мережі, що перебувають у господарському віданні Підприємства, визначено період 2021-2023 років та I кварталу 2024 року.

3.6 Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (55) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (56) Згідно до Методики бар'єри вступу на ринок - це обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (57) Ринок послуги з постачання теплової енергії характеризується наявністю організаційних та адміністративних бар'єрів, як то отримання ліцензій на здійснення господарської діяльності з виробництва теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії, а також, наявність у суб'єкта господарювання в оперативному управлінні (власності, оренді) інфраструктури у вигляді цілісного майнового комплексу.
- (58) Окрім того, відповідно до статті 1 Закону України «Про теплопостачання», охоронна зона теплових мереж – землі вздовж теплових мереж для забезпечення нормальних умов їх

експлуатації, запобігання ушкодженню, а також для зменшення їх негативного впливу на людей, суміжні землі, природні об'єкти та довкілля.

- (59) Для забезпечення безпеки населення, що мешкає в районі розташування об'єктів теплопостачання, встановлюються охоронні зони, розміри та порядок використання яких визначаються нормативно-правовими актами і проектами цих об'єктів, затвердженими у встановленому законодавством порядку (частина третя статті 27 Закону України «Про теплопостачання»).
- (60) Усі види господарської діяльності в охоронних зонах можуть провадитися тільки за погодженням з власником об'єкта теплопостачання або уповноваженим ним органом (частина четверта статті 27 Закону України «Про теплопостачання»).
- (61) Відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» створення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури, в тому числі нове будівництво або реконструкція існуючих інженерних, транспортних споруд і комунікацій може здійснюватися лише у відповідності до вимог містобудівної документації, в тому числі генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій і детальних планів території, затверджених відповідними сільськими, селищними, міськими радами чи районними державними адміністраціями, якими на стадії планування (проектування) населених пунктів розрахунковим способом, залежно від кількості населення, інтенсивності руху транспорту і пішоходів, складу елементів, які розміщуються в межах поперечного профілю (проїзні частини, технічні смуги для прокладання підземних комунікацій, тротуари, зелені насадження, охоронні зони тощо), з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог та інших нормативних документів, визначається ширина вулиць і доріг, що ускладнює будівництво додаткових нових (паралельних) магістральних та місцевих (розподільчих) теплових мереж до вже існуючих.
- (62) Отже, для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок надання послуги з постачання теплової енергії в зазначених територіальних (географічних) межах також існують фактори організаційного характеру, пов'язані з технологічними особливостями постачання теплової енергії, а саме необхідність придбання у власність або у користування теплогенеруючого обладнання, необхідність будівництва нових магістральних та місцевих (розподільчих) теплових мереж та з'єднання новозбудованої системи теплопостачання з системами теплоспоживання споживачів, в той час, як у межах території, де розташовані діючі мережі КП «Славутське ЖКО», зазначене будівництво є неможливим, зокрема, оскільки існують й адміністративні обмеження щодо користування земельними ділянками.

3.7 Визначення потенційних конкурентів

- (63) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
  - які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
  - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
  - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (64) Транспортування теплової енергії, згідно із статтею 5 Закону України «Про природні монополії», віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
- (65) Відповідно до частин третьої та четвертої статті 19 Закону України «Про теплопостачання»:
  - споживач або суб'єкт теплоспоживання має право вибирати (змінювати) теплопостачальну організацію, якщо це технічно можливо;
  - теплогенеруюча організація має право постачати вироблену теплову енергію безпосередньо споживачу згідно з договором купівлі-продажу.

У разі якщо така організація не є теплотранспортуючою, то теплотранспортуюча організація не має права відмовити теплогенеруючій організації у транспортуванні теплової енергії, якщо це дозволяють технічні можливості системи.
- (66) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери природних монополій належать, зокрема, транспортування теплової енергії.

- (67) Згідно із статтею 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього закону, належить, зокрема, постачання теплової енергії.
- (68) З огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) теплових мереж та внаслідок технологічних особливостей, Підприємство самостійно здійснює виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, де розташовані теплові мережі, що перебувають у господарському віданні Підприємства.
- (69) Враховуючи вищезазначені обставини, конкуренція на ринку надання послуг з постачання теплової енергії на території міста Славута відсутня та потенційних конкурентів Підприємство немає.
- (70) Отже, у період 2021-2023 років та I кварталу 2024 року КП «Славутське ЖКО» було єдиним надавачем послуг з постачання теплової енергії у місті Славута, де розташовані теплові мережі, які закріплені за Підприємством на праві господарського відання.

3.8 Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

- (71) В ході дослідження, окрім КП «Славутське ЖКО», не встановлено інших суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з постачання теплової енергії та надають відповідну послугу юридичним та фізичним особам протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року у межах території міста Славута, де розташовані діючі мережі, які знаходяться в господарському віданні Підприємства.
- (72) Таким чином, оскільки Підприємство є єдиним надавачем послуги з постачання теплової енергії в досліджуваних територіальних межах, то частка КП «Славутське ЖКО» на ринку надання послуг з постачання теплової енергії юридичним та фізичним особам у зазначених часових та територіальних межах становить 100%.

3.9 Установлення монопольного(домінуючого) становища

- (73) В межах досліджуваного ринку не встановлено конкурентів КП «Славутське ЖКО», оскільки не встановлено інших суб'єктів господарювання, що у досліджуваних часових та територіальних межах здійснювали діяльність з надання послуг з постачання теплової енергії та/або мали технічну можливість надавати послуги з постачання теплової енергії юридичним та фізичним особам.
- (74) Водночас, забезпечення споживачами своїх будівель власним обладнанням для автономного опалення не є діяльністю з постачання теплової енергії та відповідно такі споживачі не можуть вважатися конкурентами Підприємству на ринку послуг з постачання теплової енергії.
- (75) Під час дослідження Підприємством не надано доказів про фактичну діяльність конкурентів на досліджуваній території протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року.
- (76) Відтак, КП «Славутське ЖКО» у межах території міста Славута, де розташовані діючі мережі, які знаходяться в господарському віданні Підприємства, є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послугу з постачання теплової енергії.
- (77) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
  - a) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;
  - b) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (78) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, чи ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (79) З урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «Славутське ЖКО», яке є на досліджуваному ринку єдиним виконавцем послуги з постачання теплової енергії, диктувати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.
- (80) Враховуючи викладене, КП «Славутське ЖКО» протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання

теплової енергії в межах території міста Славута, де розташовані діючі мережі, які знаходяться в господарському віданні Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

4.1. Нормативно-правове регулювання

- (81) Правові засади функціонування ринків у сфері теплопостачання визначаються, зокрема: Законом України «Про теплопостачання»; Законом України «Про житлово-комунальні послуги» від 9 листопада 2017 року №2189-VIII (далі - Закон про ЖКП 2189); Правилами надання послуги з постачання теплової енергії і типових договорів про надання послуги з постачання теплової енергії, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №830 (далі – Постанова 830) та іншими нормативно-правовими актами.
- (82) Відповідно до статті 6 Закону України «Про теплопостачання», державна політика у сфері теплопостачання базується на принципах забезпечення захисту прав та інтересів споживачів, взаємної відповідальності суб'єктів відносин у сфері теплопостачання за якісне постачання теплової енергії та своєчасну її оплату, сприяння розвитку конкурентних відносин на ринку теплової енергії, встановлення відповідальності суб'єктів теплопостачання за порушення законодавства у сфері теплопостачання.
- (83) Відповідно до статті 5 Закону про ЖКП 2189 до комунальної послуги, зокрема, відноситься послуга з постачання теплової енергії, постачання гарячої води.
- (84) Відповідно до пункту 3 частини другої статті 6 Закону про ЖКП 2189 виконавцем комунальної послуги з постачання теплової енергії є теплопостачальна організація.
- (85) Згідно із статтею 12 Закону про ЖКП 2189 надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Такі договори можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір та колективний договір про надання комунальних послуг) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач, колективний споживач).
- (86) Статтею 13 Закону про ЖКП 2189 визначено, що плата виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання, складається з:
  - плати за послугу, що розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів на відповідну комунальну послугу та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства;
  - плати за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.
- (87) Також необхідно зазначити, що відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону про ЖКП 2189 плата за абонентське обслуговування - платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).

- (88) Одночасно частини першої статті 17 Закону про ЖКП 2189 зазначено, що комерційний облік комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання здійснюється вузлами обліку відповідних комунальних послуг, що забезпечують загальний облік їх споживання в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом, згідно з показаннями його (їх) засобів вимірювальної техніки. Розподіл обсягів спожитих у будівлі послуг з постачання теплової енергії, гарячої та холодної води між споживачами здійснюється відповідно до законодавства.
- (89) Витрати, пов'язані з обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води та теплової енергії, відшкодовуються:
- шляхом сплати споживачами комунальних послуг виконавцю комунальної послуги плати за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України, - у разі укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем;
  - за рахунок співвласників багатоквартирного будинку - у разі укладення колективного договору про надання комунальних послуг, договорів про надання комунальних послуг з колективним споживачем або у разі прийняття співвласниками відповідного рішення про обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку.
- (90) Частиною першою статті 1 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначено, що:
- вузол комерційного обліку - вузол обліку, що забезпечує загальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом;
  - вузол обліку - комплекс пристроїв (у тому числі засобів вимірювальної техніки, що відповідають вимогам технічних регламентів), допоміжного обладнання та матеріалів до них, призначений для вимірювання спожитої теплової енергії та води, а також технічної реєстрації результатів такого вимірювання, включаючи засоби дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності);
  - обслуговування вузлів обліку - огляд, опломбування/розпломбування, періодична повірка (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж), ремонт засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, забезпечення дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності), ремонт та заміна допоміжних засобів вузла обліку, а за згодою власника (співвласників) будівлі також охорона або страхування вузла обліку.
- (91) Частиною першою статті 6 цього Закону встановлено, що витрати оператора зовнішніх інженерних мереж на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (їх складових частин) відшкодовуються споживачами відповідної комунальної послуги, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання у такій будівлі, шляхом сплати виконавцю комунальної послуги плати за абонентське обслуговування - за умови укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом і Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- (92) Граничний розмір плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (далі - граничний розмір плати за абонентське обслуговування) встановлений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №808 (далі - Постанова №808).
- (93) Пунктом 2 Постанови №808 встановлено, що:
- граничний розмір плати за абонентське обслуговування, визначений відповідно до цієї постанови, застосовується окремо за кожною комунальною послугою (постачання теплової енергії; постачання гарячої води; централізоване водопостачання; централізоване

- водовідведення; поводження з побутовими відходами) виконавцями послуг, що нараховують плату за абонентське обслуговування згідно з відповідними договорами;
- плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем тепlopостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.
- (94) Таким чином, споживачі окрім плати за послуги з постачання теплової енергії, яка розраховується виходячи з розміру затверджених уповноваженим органом влади цін/тарифів та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства, одночасно сплачують виконавцеві послуги з постачання теплової енергії плату за абонентське обслуговування.
- (95) Як зазначено вище, абонентська плата розраховується відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, **обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача)** і не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.
- 4.2. Оцінка дій суб'єкта господарювання**
- (96) Листом від 12.02.2024 №141 Підприємство повідомило, що КП «Славутське ЖКО» надає послуги з постачання теплової енергії для категорій «населення», «бюджет» та «інші» на підставі підписаних типових договорів на надання послуг з постачання теплової енергії. Всього Підприємством укладено 3565 договорів з категорією «населення», 19 договорів з категорією «інші» та 33 договори купівлі-продажу теплової енергії з категорією «бюджет».
- (97) Всього надання послуг здійснювалося мешканцям 147 будинків у м. Славута, з яких 86 будинків оснащені загальнобудинковими лічильниками тепла.
- (98) Одночасно КП «Славутське ЖКО» повідомило, що відповідно до пункту 34 Типових договорів з індивідуальним споживачем про надання послуги з постачання теплової енергії, які розроблені та укладені Підприємством з споживачами послуг м. Славута, кожний споживач вносить плату виконавцю, яка складається з:
- плати за послугу, що розраховується виходячи з розміру затвердженого тарифу на послугу та обсягу спожитої послуги;
  - плати за абонентське обслуговування у розмірі 15 гривень.
- (99) При цьому Підприємство зазначило, що плата за абонентське обслуговування застосовується для всіх споживачів категорії «населення», яким надається послуга з постачання теплової енергії у розмірі 15 грн.
- (100) Таким чином, нарахування плати за абонентське обслуговування здійснюється усім споживачам категорії «населення» незалежно від обладнання їхніх будинків вузлами обліку теплової енергії.
- (101) КП «Славутське ЖКО», як оператор зовнішніх інженерних мереж несе постійні витрати на проведення робіт з обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, якими обладнані лише 86 із 147 будинків м. Славута.
- (102) Данні витрати відшкодовуються за рахунок плати за абонентське обслуговування, яку сплачують у однаковому розмірі, як мешканці, будинки яких обладнані вузлами комерційного обліку, так і мешканці 61 будинків у яких відсутні данні вузли комерційного обліку.

- (103) Враховуючи вищевикладене, споживачі будинків які не обладнані будинковими вузлами комерційного обліку несуть додаткові витрати за абонентське обслуговування при тому, що вони не є користувачами послуг з обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку, що є невід'ємною складовою розміру абонентської плати.
- (104) Листом від 08.05.2024 №428 Підприємство повідомило відділення, що: «... розмір плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для послуги постачання теплової енергії у розмірі 15,00 грн за одного абонента протягом 2021-2022 років та I півріччя 2023 року був однаковий як для абонентів в будинках обладнаних комерційними вузлами обліку так і в будинках де вони відсутні. Проте 06.10.2023 року з врахуванням витрат понесених підприємством на періодичну повірку 86 лічильників у липні-жовтні 2023 року на суму ██████ грн., був затверджений розрахунок на одного абонента для послуги обліку.

Розмір абонентської плати для абонентів в будинках з вузлами комерційного обліку склав - 16,23 грн на одного абонента (розрахунок додається). Проте не був введений в дію з жовтня 2023 по квітень 2024 року із-за врахуванням воєнного стану та задля зменшення соціальної нерівності серед споживачів, а також у зв'язку із введення мораторію на перегляд тарифів на послуги з теплопостачання, згідно Законом М2479-ІХ «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час лії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування», який вступив в дію 19 серпня 2022 року, де держава забороняє протягом лії воєнного стану та шести місяців після його завершення підвищувати тарифи на послуги з розподілу природного газу, теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) і послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води. Абонентська плата залишилась на рівні – 15,00 грн. за одного абонента для всіх абонентів, що є споживачами послуг наданих КП «Славутське ЖКО».

- (105) Листом від 14.06.2024 №526 КП «Славутське ЖКО» повідомило, що «розрахунок плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для послуги постачання теплової енергії у розмірі 15,00 грн за одного абонента протягом 2021- 2022 рр та I півріччя 2023 року був однаковим, як для абонентів в будинках обладнаних комерційними вузлами обліку так і в будинках де токові відсутні, так як підприємство не понесло витрати на обслуговування та періодичну повірку засобів (лічильників) комерційного обліку теплової енергії протягом вищевказаного періоду. Лише в III кварталі 2023 року підприємством здійснило періодичну повірку 24 будинкових лічильників теплової енергії на суму - ██████ грн , відповідно 06.10.2023 року було затверджено розмір абонентської плати для абонентів в будинках з вузлами комерційного обліку, що склав - 16,23 грн на одного абонента, проте не був введений в дію з жовтня 2023 з врахуванням воєнного стану та задля зменшення соціальної нерівності серед споживачів, а також у зв'язку із введення мораторію на перегляд тарифів на послуги з теплопостачання, згідно Законом №2479-ІХ «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування», який вступив в дію 19 серпня 2022 року, де держава забороняє протягом дії воєнного стану та шести місяців після його завершення підвищувати тарифи на послуги з розподілу природного газу, теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) і послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

Зважаючи на обставини викладені в розпорядження Адміністративної колегії від 31.05.2024 року за №72/65-рп/к по справі №72/54-24, КП «Славутське ЖКО» наказом від 13.06.2024 року №46 (копія додається) з 01.07.2024 року вводиться в дію плата за абонентське обслуговування для послуги постачання теплової енергії:

- Для абонентів в будинках необладнаних комерційними вузлами обліку теплової енергії – 15,00 грн. на одного абонента;
- Для абонентів в будинках обладнаних комерційними вузлами обліку теплової енергії обставини викладені – 16,13 грн на одного абонента».

- (106) Таким чином, дії КП «Славутське ЖКО» порушували законні інтереси споживачів, які є незахищеними за відсутності ефективно функціонуючого ринкового механізму зі значною конкуренцією на ринку. Така поведінка, була б не можлива за умов існування значної конкуренції на ринку надання послуг з постачання теплової енергії, де розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні Підприємства.
- (107) За відсутності конкуренції на ринку послуги з постачання теплової енергії споживачі не мають альтернативних джерел придбання цієї послуги та вимушені сплачувати плату за абонентське обслуговування надавачу послуг з постачання теплової енергії.
- (108) Таким чином, КП «Славутське ЖКО», всупереч вимогам підпункту 2 пункту 2 Постанови №808 встановило для споживачів, у будинках (будівлях) яких відсутні вузли комерційного обліку теплової енергії, плату за абонентське обслуговування, що містить витрати на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку.
- (109) Дії КП «Славутське ЖКО», які полягали у встановленні плати за абонентське обслуговування для споживачам, які мешкають у будинках, які не обладнані вузлами комерційного обліку, хоча витрати на утримання яких входять до складу цієї плати, стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку послуги з постачання теплової енергії.
- (110) В той час, коли Підприємство є єдиним торговельним партнером, стосунків з яким неможливо уникнути, його експлуатуюча поведінка завдає шкоду інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь через відсутність альтернативних джерел отримання послуги з постачання теплової енергії.
- (111) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі №72/54-24 від 27.06.2024 №72-03/148-п, КП «Славутське ЖКО» листом від 11.07.2024 №617 повідомило, що при винесенні штрафу необхідно врахувати, що підприємство є багатогалузевим та отримує дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за різними видами діяльності. Відповідно чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 рік у розмірі [REDACTED] тис. грн складається:
- 81.10 Комплексне обслуговування об'єктів - [REDACTED] тис грн;
  - 35.30. Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря - [REDACTED] тис. грн.
- Одночасно Підприємство зазначило, що знаходиться у складному фінансовому становищі із-за відсутності коштів із-за дії мораторію на перегляд тарифів на послуги з тепlopостачання та невиконанням відшкодування Державою різниці у тарифах.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (112) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента та/або не зазнає значної конкуренції на ринку внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (113) Згідно із статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (114) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається як встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (115) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

- (116) Отже, дії КП «Славутське ЖКО», які всупереч вимогам підпункту 2 пункту 2 Постанови №808 встановило для споживачів, у будинках (будівлях) яких відсутні вузли комерційного обліку теплової енергії, плату за абонентське обслуговування, що містить витрати на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, є неправомірними та такими, що не відповідають чинному законодавству та можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, оскільки споживачі, які мешкають у даних будинках, не зацікавлені в отриманні робіт з обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, але сплачують за данні роботи.

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (117) Таким чином, зібраними матеріалами Справи доведено, що дії КП «Славутське ЖКО», які полягали у встановленні плати за абонентське обслуговування, що містить витрати на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, для споживачів у будинках (будівлях) яких відсутні вузли комерційного обліку теплової енергії, що суперечить вимогам підпункту 2 пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом другим статті 50, частиною першою та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем, шляхом:
- вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
  - встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (118) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

7. ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗРАХУНКУ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (119) Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (120) Листом від 19.06.2024 №541 КП «Славутське ЖКО» надало копію звіту про фінансові результати (Форма №2), відповідно до якого чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 рік Підприємства складає [REDACTED] тис. грн.
- (121) Згідно з пунктом 4 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468 (далі – Порядок визначення розміру штрафу), за вчинення порушення, передбаченого пунктами 1, 2 статті 50 Закону, базовий розмір штрафу встановлюється у розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.
- (122) За інформацією КП «Славутське ЖКО» (лист від 14.06.2024 №526) обсяг наданих ним послуг з періодичної повірки будинкових лічильників теплової енергії у 2023 році склав [REDACTED] грн

- (123) Відповідно до пункту 1 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, у разі наявності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, базовий розмір штрафу збільшується або зменшується з урахуванням цих обставин.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), та пунктом 4 та 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (██████████), ідентифікаційний код юридичної особи – ██████████), протягом 2021-2023 років та I кварталу 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах території міста Славута, де розташовані діючі мережі, які знаходяться в господарському віданні Підприємства, як таке, що не мало жодного конкурента.

2. Визнати, дії комунального підприємства «Славутське житлово-комунальне об'єднання» (31101, Хмельницька обл., вул. Миру, 14А, м. Славута, 30000, ідентифікаційний код юридичної особи – 34432514), які полягали у встановленні плати за абонентське обслуговування, що містить витрати на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку, для споживачів у будинках (будівлях) яких відсутні вузли комерційного обліку теплової енергії, що суперечить вимогам підпункту 2 пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом другим статті 50, частиною першою та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, шляхом:

- вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

За вчинене порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», на

комунальне підприємство «Славутське житлово-комунальне об'єднання» ([REDACTED]
[REDACTED], ідентифікаційний код юридичної особи – [REDACTED])
накласти штраф у розмірі 8 054 (вісім тисяч п'ятдесят чотири) гривень.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладання штрафу.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії,
голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК